

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenként ötször: vasárnap, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám Gergurov-féle házban.
hova minden, a lap szellemi és anyagi részéről illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendőek.

Felelős szerkesztő:
Dr. MOLNÁR GYULA.
Kiadják:
Gruda Pál és Társa.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Néptanítóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr. a vasárnapi szám 10 kr.

Napidijasok sorsa.

Van az országban egy sereg szegény ördög, kik naponként 80 krból kénytelenek magukat s nem ritkán egy 4—5 tagból álló családot eltartani.

Egy ember valahogy csak elsanynarog 80 kron, de egy család éppen hogy az éh-haláltól van megmentve.

Ezekre ugyancsak ráillik az a mondas, hogy: jövedelmük megélhetésre kevés, meghalásra sok.

Ezek a szegény ördögök elhatározták, hogy összegyűlnek a székes fővárosban s palam et publice megbeszélik nyomorukat, hátha segít rajtuk a kormány. Hiszen csak nemrég szabályozta az állami s közigazgatási tisztviselők fizetését s lakbérét, csak róluk, a szegény Dörmögi Flóriánok- és Sanyaru Vendelekről feledkezett meg.

Ezek a napidijasok fontos szerepet töltenek be. Olykor tolmácsok és bírósági hivatalokban, leirói a sok kusza betűjű fogalmazványoknak.

És ezért anynyi fizetésük sincs, mint egy rendes boltos segédnek, a

ki vásznat illeszt a méterhez s úgy méri le a vevőnek kialakított árért.

Már csak annyit megszolgál a napidijas is, mint a boltos segéd.

A napidijasok kívánságai a következő három pontban van összefoglalva:

1. Hogy irnok czimet nyerjenek és vétessenek föl a rendes hivatalnokok közé.

2. Hogy a tisztviselők fizetéséről szóló törvénybe pótlólag vegyenek föl egy szakaszt, melyben az ily módon szervezett irnoki állás, egy új, XII-ik fizetési osztályba soroztassék, három fokozattal és pedig 500 frt, 400 frt és 300 frt fizetéssel és megfelelő lakpénzzel.

3. Addig, míg csak a XII. fizetési osztályba tartozó irnokok minőségében működnek, nem tartanak igényt nyugdíjra, de ha a XI-ik fizetési osztályba előlépnek, számítassék be a nyugdíjat illetőleg amaz idő is, melyet mint XII-dik fizetési osztályú irnokok szolgálatban töltöttek.

Nem valami egetverő kívánság s az állam megadhatja a nélkül, hogy

budgetje lényeges teherrel nehezednék. De azért a napidijasok helyzete könnyebb volna, megélhetőségük némileg biztosítva lenne. A legmagasabb fizetési igény évi 500 frt s nem sokkal több annál, mint a mennyire a közmondást fentebb alkalmaztuk.

Semmi kétségünk az iránt, hogy a képviselőház méltányolni fogja a szegény napidijasok kérelmét s már az ősszel meg fogja alkotni az erről szóló törvényt.

Kegyuri bizottsági gyűlés.

(1894. augusztus hó 19-én.)

Elnök: Schlagetter Gyula polgármester. A berendelt kormányparti bizottsági tagok pontosan megjelentek, és szavazás után azonnal távoztak. Iskolaszéki tagokul megválasztva lettek: Schlagetter Gyula, Falczione Nándor és Szondy Mátyás. — A tárgysorozat 8. pontjánál, midőn az elnöklő polgármester a határozatot már kimondta, feláll *Paul Kálmán* és Barthal ügyész addigi semmi-revését kifogásolja. Előadja, hogy az ügyész soha sincs jelen az ülésen, már pedig ha valaki beteg, vagy másképp nem képes hivatásának eleget tenni, vagy egyéb okok miatt nem akar, úgy mondjon le. Felhozza, hogy évek óta 200 frt előleget veit fel Barthal és fel lett szólítva a tőke és kamatok visszafizetésére, — amit szintén vonakodik teljesíteni, — miért

TÁRGYA.

A legszebb rege.

Erdőben vagyok. Fölöttem összehajolnak a fák és beszélnek, beszélnek.

Ha soká hallgatom, lassanként megértek belőle valamit. Értek, hallok egy mesét, édest, kedvest, örökszépét . . .

Ugy képzelem, hogy — mert sugva mondja — titok az, amit abban a mesében rámbiz az erdő; ha nem mondom el senkinek, hallom még sokszor tőle, de mihelyt elmondom, elnémul nekem örökre az erdő, az ékesen, édesen beszélő erdő. És nem hallok akkor mást az erdőben, mint [érthetetlen sugást, nem hallok az erdő hangját beszélőnek, regélőnek, csak titokzatosan, halnak zugónak . . .

— Regélsz-e másnak is, beszélsz-e máshoz is én szép, szép erdőm?

— Keveseknek, keveseknek . . .

— Mindeniknek ugyanazt meséled-e erdőm, szépszavú édes, erdőm?

— Nem ugyanazt. Mást hall mindenik, az egyik szebbet, mint a másik.

— De a legszebbet én hallom, a legszebbet nekem mondot el erdőm, imádot erdőm?

— Csak egy van, amely szebb, mint amit te hallasz.

— Ki hallja azt, ki az, akit jobban szeretsz, mint engem féltékenyen szeretett erdőm?

— Valaki, aki jobban szeret engem, mint te, aki nem hallja az emberek beszédét, akit azért kárpótolni kell, valaki, akinek a titoktartása biztosabb, mint a tied. Eljön ide nap-naponta, eljön ma is és hallgatja a meséjét, mely szebb százsorta, mint a tied, amelynél szebbet nem tudok. És ha még szebbet tudnék, azt is ő hallaná, az a fehér-arcsú fiú az aranyszín hajával, akinek a setét szeméből olyan szépen világlik ki a régen, a legszebb, amit tudok . . .

— Vágyom, vágyom ezerszép regédre, én szépen szülő erdőm, irigylem azt a legszebbet attól, aki hallja, bárki legyen is az...

Elaludtam mámorító mesédben, imádot erdőm. Álomban kérdeztelek és te feleltél furcsa dolgokat. Nem igaz, hogy egynek

szébbet regélsz, mint a másiknak, egyformán beszélsz mindenkéhez, egyformán szép mindig a te meséd, hallgassa azt bárki.

Mint egy átlátszó tiszta pirosság borul az erdőre a tűnő napfény; belemerül itt-ott a lombokba, leér néhol a fatörzsek legaljáig és fényesre festi az egyik oldalukat.

Rég vagyok már itt; el kell mennem tőled, szépséges, szép erdőm . . .

— Lassan keltem fel a helyemből és indultam ki az erdőből, a lelkem beleveszett a hullámos, zöld bujaságba, hogy lassan hagyhattam csak ott. Oly nehezen váltam ma meg tőle!

Velem szembe jött valaki . . .

Feljedtem, magamhoz tértem egy kicsit, de nem egészen, mert álomba, szép álomba illő alak volt az ott előttem.

. . . És a szép fehér arcának, aranyszín hajának a megpillantásánál, mintha felzengett volna valahol valami szakadozott akkordja egy rég hallott busongó melodának, a sötéten, mélan csillogó szeméből, meg mintha valami édes bánat áradt volna, mint egy ezerszép kisérlet az erdő édes, bánatos bugó hangon elzengett ezerszép regéjéhez . . .

is indítványozza: mentse fel a bizottság Barthal ügyései állásától. (Helyeslések.)

Schlagetter. Az ügyrend értelmében Paul Kálmán biz. tag ur indítványát szavazás alá nem bocsájthatja — mivel mint önálló indítványt 24 órával a gyűlés előtt írásban kellett volna beadnia.

Dr. Donoslovits. A napirendhez kíván szólni. Feltétlenül helyesen járt el elnöklő polgármester, hogy Paul indítványát szavazás alá nem bocsájthatja, mert szabályrendeletünk nem csak azt mondja, hogy 24 órával előbb az indítványt írásban kell beadni, — de kimondja azt is, hogy ha az elnök a vitát bezárta és a határozatot kimondta, akkor azon tárgyhoz többé hozzá szólni nem lehet, újra diskussió tárgyává tenni nem szabad. (Helyeslések.) Ebben tökéletesen igazat ad a polgármester urnak (helyeslések), de nézete szerint az elnök is tévedett, midőn felszólalót indítványa megtevését megengedte. Napirendre tést indítványoz. Erre a mamelukok között valóságos morgás támadt, és dr. Donoslovits valószínűleg csak azért nem válaszolhatott reá, mert ezen a nyelven beszélőket nem értette, sem pedig ily hangon beszélni nem tudott.

A gyűlés napirendre tért.

A tárgysorozat egyéb részei minden megjegyzés nélkül lemorzsolóttak — csak végül ismét Paul zavarta meg felszólalásával az idyli csendes megelégedett hangulatot és igyekezett a polgármesternek a trompfot visszaadni. Feleltül, hogy a polgármester előbbi indítványa elvetését azzal indokolta meg, hogy az 24 órával előbb nem lett beadva. Igen ám, de például ő is csak előtte való nap este kapta meg a meghívót és ha nem tudja mikor lesz gyűlés, hogy adhatja be 24 órával előbb indítványát. (Ugy van! helyes! a középén.) Intézkedést kér a jövőre, hogy ez ne történjék. **Polgármester** megígéri, hogy a jövőben a meghívók idejében lesznek kézbesítve, bár Paulnak jogában áll 6 hét előtt is indítványt beadni. Paul. Csak tessék a szabályt betartani és a meghívókat idejében kézbesíteni.

A tárgysorozat egyéb pontjainak elintézési szó nélkül helybenhagyattak.

Hirek.

— **Ruttkayné Kossuth Lujza** mint bennünket értesítenek, csütörtökön folyó hó 23-án hagyja el városunkat, s állandó téli lakására Budapestre megy.

— **Halálózás.** Fájdalommal s őszinte részvétellel veszünk hírt közéletünk egy kiváló, érdemekben gazdag alakjának elhunytáról.

A szívem a lelkem elé repült, mint valami kedves ismerős elé, melegen szerettem volna kezét megszorítani a szép fiúnak, mert láttam, hogy ő is szereti az erdőt, az én imádozt, szép érdemet.

Hallani akartam ezt őtől, az ő hangjával, amelynek a csengését lágnak, édesnek képzeltem, hasonlónak az erdő sugva-bugva regglő csodaszép hangjához.

— Szeretted az erdőt, ugy-e, hogy szeretted te is? Ezt kérdeztem tőle és ránéztem és vártam a hangját.

Lassan-lassan keskenyedett a fényes sáv a fatörzsökön, mind szűkebb kört vont körénk a kezdődő homály az erdő sötétzöldjéből. A szép fiú szeme is mintha még jobban elsötéttedet volna, boru szállt tiszta szép homlokára is . . .

Rám nézett.

Ez a tekintet megrázta a szívemet és könnyet kergetett a szemembe, megdöbben-tette a lelkemet és hirtelen fájó világosságot hozott az agyamba . . .

. . . Annak a rég hallott busongó dalmannak a szakadozott akkordja mellé, immár második, harmadik sorakozott, megtaláltam,

Reitter Nándor a régi ügyvéd gárda egyik legjelesebbje, városunk törv.-hatósági bizottságának egyik oszlopos tagja: a mindenki által tisztelt és szeretett Reitter bátya nincs többé. Pár hó előtt kerítette hatalmába a gyilkos kór a még java erejében levő jó öreget, s megölte ott, havá gyógyulást ment keresni. Zombor városának egész társadalma osztozik a hátramaradottak fájdalmában, s mint halljuk temetésére, még Budapestben ma, kedden d. e. 10 órákor veje Vértesi Károly gellérthegyi villájából ment végbe, Zomborból is többen felulaztak. A család gyászjelentése következő: Alulírottak mélyen megtört szívvel tudatják, hogy Reitter Nándor, zombori ügyvéd, volt 1848/9-es honvéd-főhadnagy és Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottságának tagja, folyó évi augusztus hó 19-én reggeli 7 órákor élete 65-ik évében rövid szenvedés és a halotti szentségnek ajtós felvétele után jobbélre szenderült. A drága halottnak hűlt teteme f. hó 21-én délelőtt 10 órákor fog a gellérthegyi „Vértesi-nyaraló” mint halottas házból a róm. kath. egyház szertartása szerint a kerepesi uti temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engedélő szent miseáldozat az elhunytak lelki üdvéért folyó hó 22-ik napján d. e. 10 órákor fog a tisztelendő szervitaatyak templomában az Urnak bemutatanni. Budapestben, 1894. évi augusztus hó 19-én. Áldás emlékének, béke porainak! özv. Reitter Nándorné szül. Mihailovits Aurélia neje. Vértesi Károlyné szül. Reitter Aranka Reitter Oszkár gyermekei. Vértesi Károly Falcione Nándor vejei. Vértesi Margit, Vértesi Ilona, Vértesi Stefánia, Vértesi Adrienne Falcione Jolán Reitter Edit unokái.

— **Ő felségének** születési évfordulóját, a bajsai közönség fényesen ünnepelte meg. E napon végezte a helyi önkényes tiszolt egyesület is, főnnállása után, első hivatalos teendőjét, hála Isten, nem tűz mellett. Reggeli 8 órákor gyűltek a község-háza udvarában össze teljes díszben. Harangzúgás és mozsárgyűjtök szólása mellett vonult élükön Vasdényei Gábor alparancsnokkal, a helyi róm. kath. templomba, hol Szász-mann Károly plébános végezte ünnepi díszlatárban a hálaadó istentiszteletet. Az istentiszteletet nagyban emelte Cszimár Mihály tanító által vezetett korustól előadott „Tartsa Isten a királyt” című dal.

— **A zombori selyemgubó raktár** ez utóbbi esős napokban, de kivált a reggeli és esti órákban penetrans bűzt terjeszt, — ami mindenre lehet jó, csak az egészségre nem. A nagy épület egész fel a padlásig tömve van gubókkal, melyek szellős

rákadtam abban a nézésben, mely az erdő hangja volt, némán, fénybe, csillogásba átváltozva. Annak a rég hallott melódiának a refrainje az zsongott az agyamban, elmondva az erdő örökszép, susogó hangjával . . .

. . . Valaki aki nem hallja az emberek beszédét, akit ezért kárpótolni kell, valaki, akinek a titoktartása biztosabb, mint a tied . . .

Itt áll hát előttem, aki nem hallja az én beszédemet, aki nem hallja az emberek beszédét, de hall egy ezerszép mesét, a legszebbet, amit az erdő, az örökszép beszélő erdő tud. Amit én nem hallok, amit senki se hall, azt hallja ez a fehérceruza néma fiú, akinek a szeméből ezerszép sugárzik az erdő, a csodásan zengő erdő legszebb reggije.

. . . Hallja is már. Ledől a fűre, a szeme lecsukódik szépen, szellő czirógatja az aranyszín haját a fehér arca körül.

Lassan megyek ki az erdőből, visszanezék egyszer . . .

Csak hallgassa, csak hallja az a gyerek az én erdőmnek . . . nem, nem: az ő erdő-jének az egyedül nekiszánt ezerszép reggijét . . .

Siegel Angyalka.

ablakok mellett száradnak. Ha jól emlékezünk néhány hó előtt a polgármester előnklete alatt egy tárgyalás volt már a gubóraktár eltávolítása ügyében, a mely alkalommal a megyei főorvos mint szakértő véleményének nyilvánítását arra az időre kérte halasztani, midőn a gubóraktárban a gubó manipulálta javában folyik, hogy észrevételeit közvetlen tapasztalás után szerzhessi majd meg. Most midőn a gubóraktár közelében lakók a bűz miatt a szabad tiszta levegőt nem élvezhetik, midőn az arhavázbéli növények kertj sétáikat a bűz miatt nem tehetik, most itt volna az ideje, hogy a megyei főorvos a tapasztalás czéljából megígért intézkedéseit tegye meg és ha ezt most megteszi alaposan hisszük, hogy az ő véleménye is csak az lehet: hogy a gubóraktár közegészségügy ellenes volta miatt onnan elhelyeztessék. Egyébként a mint halljuk a kalocsai érsek a mint azt lapunkban annak idején már megírtuk, a gubóraktárra nézve a kincstár megegyezett, s erre vonatkozólag a napokban fogja a szerződést aláírni. Így hát ovonő képezel jón a gubóraktár helyére s a mi fő, a város megszabadul ettől a bűzfészekeltől.

— **Előléptetés.** Kir. törvényszékünk érdemes iroda igazgatóját, a városzerte nagy népszerűségnek örvendő Radisevits Sándort az igazságügyminiszter a X-ik fizetési osztály harmadik fokozatából ugyan ezen fizetési osztály második fokozatába léptette elő. Magunk részéről is szívvelyesen üdvözljük a népszerű irodaigazgatót a jól megérdemelt előléptetés alkalmából.

— **Hirpályázatunk** múlt havi nyertese, az „Abban maradt párbaj” című hír beküldője, miután engedélyt adott arra, hogy megnevezzük: Szirtes Miksa bajnai tanító. A pályázat, mint múlt számunkban említettük, újra ki van írva, s a díjat folyó évi szeptember 20-án adjuk ki.

— **Az új kaszinói igazgató.** A zombori polg. kaszinó-egylet igazgatójává Popovits Sebő megyei főlevéltárnokot választotta meg.

— **Helyettesítés.** Dr. Vojnich István főispán Szabadka városánál — az elhunyt Rieger Antal számvevőégi első osztályú irnok helyére — Balázs piri Dániel számvevőégi díjnokot helyettesül nevezte ki.

— **Halálózás.** Csongor Mór zombori mérnök, s nyug. állományú m. kir. honvéd főhadnagy folyó hó 19-én meghalt. Temetése nagy részvét mellett teljes katonai pompával folyó hó 20-án délután ment végbe.

— **Pályázat.** Mint értesülünk a zombori kir. betegsegélyző-pénztár egy pénztárnoki, egy ellenőri es egy irodatiszti állásra hirdetett pályázatot. A pályázati kérvények folyó évi szeptember 1-eig Krizmanits Imre elnöknel nyújtandók be.

— **A polgári kaszinó Szt.-István ünnepe.** A zombori polgári kaszinó egylet és a kaszinó-egyleti dalárda Szt-István napját az idén is fényesen megünnepelték. — A dalárda a délelőtti isteni tiszteleten is közreműködött. — Délután tekepályaverseny volt a kaszinó-egylet kertj helyiségében. Az első versenyben, három dobás 7 babára az első díjat Kekezoivis János, a második díjat Thum Vince, a harmadikát Raicsits János nyerte el. — A második versenyben, három dobás a jobbdámára, az első díjat Ekkert Pál, a másodikat Kekezoivis János, a harmadikát Konkoly István nyerte. — A harmadik versenyben, három dobás a baldámára, az első díjat Matzitz Gusztáv, a másodikat Feuermann Manó, a harmadikát szintén Matzitz Gusztáv nyerte. — Este 8 órákor kedélyes vacsora volt a kaszinó kertj helyiségében, ezt 10 órákor tánc követte. A mulatság feszletlen volt és jól sikerült. — Igen kedélyes volt az éjfélok rendezett tekepályaverseny hölgyek részére, melyben az összes jelenlevő hölgyek részt vettek. — Az első díjat Szabácsy Mariska kisasszony, a másodikat Rottmayer Stefika kisasszony, a harmadikát Milcsinszky Alajosné úrnő nyerte el. — Oriási derűtséget keltett két urnak a verseny után kiderült ama csinye, hogy vékony spárgával a babák hullását elősegí-

HIRDETÉSEK.

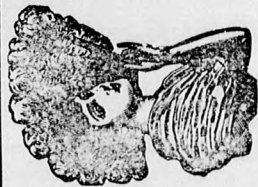
KLYTHIA A BŐR ÁPOLÁSÁRA.
Az arcbőr szépítése és finomítása.

Legelőgánsabb tojlette-, bál- és szalon-puder fehér, rozsa-szín vagy sárga.
Vegyüleg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.
Elismerő levelek a legfőbb körökben minden dobozhoz mellékelve.

TAUSSIG GOTTLIEB

finom tojlette-szappanok gyárosa és illatszerek főraktára
Bécs I. Wollzeile 3. sz.

Kapható: a legfőbb illatszér-, drogua- és gyógygyártárakban.

Egy doboz ára 1 firt
20 kr. elküldés utánvétel-vagy az összeg előleges beiktatása után.

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár-részvénytársaság BUDAPESTEN.

IRODÁK:

Gyár és iroda: VI., külső váci-út 29—35. Városi iroda és raktár: Podmaniczky-utca 14. Fiók-raktár: Kerepesi-út 77. sz.

Gőz- és járgány-eséplőkészülék, számos első díjjal kitünt. SCHLICK-féle szab. 2 és 3 vasú ekék.

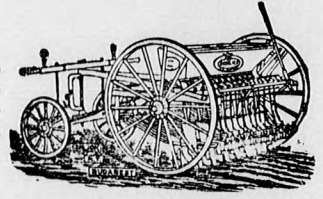
mélyítő és egytetemes aczél-ekék

eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle egyvasú ekék, talajmivelő-eszközök, valamint

Schlick-féle sz. „Haladás” sorbavető-gépek.

Takarmánykészítő gépek, darálók, örlőmalmok és mindenféle gazdasági gépek. Eredeti amerikai kéveket és marokrakó aratógépek és fűkaszálo gépek, szállítható mezei vasutak stb. stb.

Előnyös fizetési feltételek. — Legújatnyabb árak. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Birtokvétele.

Megvételre kerestetik készpénzfizetés mellett két nemesi birtok, egyet

120.000 frtigi árban

és egyet

400.000 frtigi árban.

Alkalmas fekvés, csinos kastély megkívántatik.

Szíves ajánlatokat csakis birtokosoktól kér

PATZ RICHARD BÉCS,

Wieden, Margarethenstrasse 12.

3—5

Ó cs. és kir. fensége
JÓZSEF FŐHERCEG
udvari szállítói

Walser Ferencz-féle

ALAPITTATOTT
1858.

ELSŐ MAGYAR GÉP- ÉS TŰZOLTÓ-SZER-GYÁR

Harang- és ércöntöde részvény-társaság

BUDAPESTEN, VII. kerület, Rottenbiller-utca 66. sz.

Következő főosztályokat foglal magában:

1—10

I-ső osztály.

TŰZFECSKENDŐK gőz- vagy kézhajtásra, kerti fecskendők, víz-szállítók, mindennemű tűzoltószerek, vízhordók, létrák, egyéni felszerelések, tornaeszközök, közszolgálati szerek és eszközök, nevezetesen: utcai locsoló-gépek, utca-öntöző-kocsik, himbatargonczák szeméthordásra és utcák locsolására, pöczegödör- és esatornatisztító gépek légszivattyúval (nappali bűzmentes munkához), fertőtlenítési szerkocsik, mentősisak füst- és fojtógázok (borpincze) ellen

II-ik osztály.

VIZMŰVI OSZTÁLY. Szivattyúk minden célra és minden nagyságban bármínő folyadékok szállítására, minden a vízműtani szakmába vágó gépek, vízvezetékek ipari vagy gazdasági czélokra, vízvezetékek városok számára, nyilvános vagy községi fürdőházak, házi vízvezetékek, fürdők, bűzmentes árnyékszék, esatornázások, központi fűtések lég-, víz- vagy gőzzel, melegházak fűtési berendezése, forrásvíz-emelőgépek (Oellwter Walser-féle szabadalom) ásványvizek palackozására.

III-ik osztály.

ÉRCZ- ÉS HARANGÖNTÖDE. Harangok minden nagyságban, összhangzó harangcsoportok, szabadalmazott felszereléssel és vasharanglábak, ércöntvények rajz vagy minta szerint ipari és forgalmi czélokra.

IV-ik osztály.

SISAK ÉS KATONAI FELSZERELÉSEK. Sisak, sapkák, bármely egyenruházott csapatok részére szükségelt fővegnumék, vas, érc, bőr vagy szövethől, oldalgyerekek, bőrárúk, szíjmenüek és teljes egyéni felszerelések.

Árjegyzékek és költségtervezetek díj- és bérmentve szolgálatnak.